

Periode: 2020 - 2024

Rutiner for elever med dysleksi/lese- og skrivevansker

Retningslinjer for skolene og PPT

Innhold

1.0. Innledning.....	3
2.0. Hva er lesing og skriving?.....	7
3.0. Kartlegging av leseferdigheter	8
4.0. Organiserte støttetiltak.....	9
4.1. Lesestrategier.....	9
5.0. Dysleksi/spesifikke lese- og skrivevansker.....	12
5.1 Dysleksi	12
5.2. Skolens ansvar.....	14
6.0. Rutinebeskrivelser	14
6.1 Skolens rutiner – kartleggings- og tiltaksfasen.....	14
6.2 Tiltak ved dysleksidiagnose.....	18
6.3 PP-tjenestens rutiner:.....	19
7.0. Plan for skole- og hjemmsamarbeidet.....	20
8.0 Kildehenvisninger	21

1.0. Innledning

Grunnlaget for planen er å gi skolene og PP-tjenesten et verktøy for hvordan jobbe med elever som har vansker med lesing og skriving.

Planen inneholder retningslinjer for lærerne til hjelp for de elever som har dysleksi/spesifikke lese- og skrivevansker.

Vårt samfunn er sterkt preget av skriftspråket. Vi møter skrift overalt. Som deltakere i samfunnet trenger vi å kunne lese, både på papir og på nett. Leseopplæringen i skolen kan ikke gis uten at man kjenner til hvordan elevene lærer. Vi bruker språket for å skaffe oss ny kunnskap både når vi leser og lytter, og vi bruker språket til å gi uttrykk for den nye kunnskapen enten det nå er gjennom et skriftlig eller et muntlig medium (Utdanningsdirektoratet/Lesesenteret).

Planen er utarbeidet i et tverrfaglig samarbeid mellom Skole- og barnehageavdelingen bestående av PP-tjenesten, representanter fra grunnskolen og rådgiver for skole- og barnehageavdelingen.

Planen er forankret med bakgrunn i:

Opplæringslovens § 1-3 Tilpasset opplæring og tidlig innsats:

Opplæringa skal tilpasses evnene og forutsetningene til den enkelte elev. På 1. til 4. trinn skal kommunen sørge for at den tilpassede opplæringen i norsk eller samisk, samt matematikk innebærer høy lærertetthet, og er særlig rettet mot elever med svake ferdigheter i lesing og regning.

Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen

Skolen skal legge til rette for læring for alle elever og stimulere den enkeltes motivasjon, lærelyst og tro på egen mestring.

Uavhengig av elevenes forutsetninger skal skolen gi alle elever likeverdige muligheter til læring og utvikling. En lærer må ha et bredt repertoar av læringsaktiviteter og ressurser innenfor forutsigbare rammer. Dybdelæring er viktig i lese- og

skriveopplæringen, og man må ta hensyn til at elevene er forskjellige og lærer i ulikt tempo og med ulik progresjon. Lærerne må observere og kartlegge, og følge opp med konstruktive tiltak. Det er også viktig at elevene opplever et trygt læringsmiljø gjennom tydelige og omsorgsfulle voksne. Elevene opplever tilhørighet gjennom å bli møtt med respekt og annerkjennelse i opplæringen.

Tilpasset opplæring er tilrettelegging som skolen gjør for å sikre at alle elever får best mulig utbytte av den ordinære opplæringen. Tilpasset opplæring gjelder alle elever, og skal i størst mulig grad skje gjennom variasjon og tilpasninger til mangfoldet i elevgruppen innenfor fellesskapet.

Elevmedvirkning må også prege skolens praksis. Elevene skal både medvirke og ta medansvar i læringsfellesskapet som de skaper sammen med lærerne hver dag. Elever tenker, erfarer og lærer i samspill med andre gjennom læringsprosesser, kommunikasjon og samarbeid.

Læreplan LK-20:

God lesekompetanse er helt avgjørende i et moderne, demokratisk samfunn. OECD's definisjon på lesing som innebærer at lesekompetanse forstås som en persons evne til å forstå, bruke og reflektere over skrevne tekster, for å oppnå sine mål, for å utvikle sin kunnskap og sitt potensiale og for å delta i samfunnet. (OECD 2007. Reading Literacy: a framework for PISA 2009. Paris: OECD papers).

Norskfaget i skolen har et særlig ansvar for opplæringen i å kunne lese. Å kunne lese i norsk innebærer å lese både på papir og digitalt. Det innebærer å kunne lese og

reflektere over skjønnlitteratur og sakprosa, å beherske lesestrategier tilpasset formålet med lesingen og å kunne vurdere tekster kritisk. Lesing i norsk innebærer også å lese sammensatte tekster som kan inneholde skrift, bilder, tegninger, tall og andre uttrykksformer. Utviklingen av å kunne lese i norsk går fra den grunnleggende avkodningen til å lese, tolke og reflektere over tekster i ulike sjangre, for ulike formål og av ulik lengde og kompleksitet.

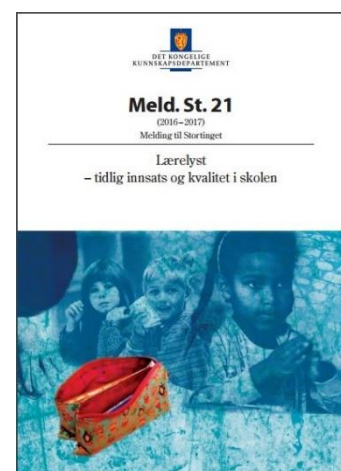
Digital kompetanse

En viktig forutsetning for videre læring og aktiv deltakelse i et stadig endret samfunn er digitale ferdigheter. Den digitale utviklingen har endret mange av premissene for lesing og skriving, noe som gir rom for nye og endrede læringsprosesser og arbeidsmetoder.

Læreren må utnytte de mulighetene som ligger i digitale ressurser for å utvikle et konstruktivt og inkluderende læringsmiljø og tilpasse opplæringen til varierte elevgrupper og elevers individuelle behov. Læreren må også benytte varierte former for vurdering av elevers læring i digitale omgivelser på måter som bidrar til å utvikle deres læringslyst, læringsstrategier og kompetanse til å lære.

St. melding 21. Tidlig innsats og kvalitet i skolen:

I Stortingsmeldingen «Lærelyst - tidlig innsats og kvalitet i skolen» (Meld. St. 21, 2016-2017) fremkommer det at kommunene har plikt til å sørge for at elever som henger etter i lesing, skriving eller regning på 1.-4. trinn, får tilbud om intensiv opplæring, uten at dette krever sakkyndig vurdering eller annen saksbehandling. Det er skolene som skal beslutte om elevene har behov for intensiv opplæring og hvordan den best kan organiseres og gjennomføres. Lovforslaget omfatter en plikt for skolene til å samarbeide med velferdstjenester utenfor skolen, slik at elever med

ulike personlige, sosiale og emosjonelle vansker knyttet til opplæringen får en helhetlig oppfølging.

Alle barnehager og skoler må ha kompetanse og kapasitet til å tidlig finne ut hvilke barn og elever som vil ha nytte av vedtak om spesialpedagogisk hjelp eller spesialundervisning, og kompetanse til å sørge for at det pedagogiske tilbudet holder høy kvalitet. Det finnes for lite kunnskap om hvordan man lokalt legger til rette for god hjelp og støtte og inkluderende praksis i barnehage og skole. Departementet har derfor utnevnt en ekspertgruppe for barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging.

St. melding 6. Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO:

Barna og elevene må ha voksne rundt seg som gir støtte og omsorg, enten de må ha hjelp til å finne seg en venn, delta i lek eller lære seg å lese, skrive og regne og forstå samfunnet vi lever i. Barnehage, skole og støttesystemet skal samarbeide om å yte tjenester til barn og unge med ulike behov. Det er et mål at alle barn og elever skal kunne oppleve god tilrettelegging og et inkluderende fellesskap i ordinære tilbud. Inkludering krever at barnehagene, skolene og SFO-ene har fleksible løsninger og setter av nok ressurser til å tilpasse tilbudet slik at alle blir ivaretatt. Barna og elevene skal oppleve et helhetlig tilbud der de spesialpedagogiske tiltakene henger godt sammen med det ordinære tilbudet.

Den teknologiske utviklingen gir barnehager og skoler nye muligheter til å tilrettelegge tilbudet. Digitale verktøy kan være til stor hjelp for mange barn og unge med for eksempel synshemninger, hørselshemninger eller lese- og skrive- eller matematikkvansker. Digitale verktøy kan bidra til at barn og elever får et tilrettelagt tilbud innenfor rammene av fellesskapet.

2.0. Hva er lesing og skriving?

Teknisk definisjon på lesing = motivasjon x avkoding x forståelse

Faser i vanlig leseutvikling, etter «Leseutviklingsmodellen» til Spear-Swerling & Sternberg:

Ordgjenkjenning med hjelp av visuelle holdepunkter

Når barn begynner å lese logoer, som for eksempel Solo, MELK eller Coca Cola, har interessen for lesing våknet. Barnet kjenner igjen utseendet til ordet og er blitt fortalt hva det betyr, men uten å forstå sammenhengen mellom lyd og bokstav.

Ordgjenkjenning ved hjelp av fonologiske holdepunkter

Barnet har nå en viss alfabetisk innsikt. Det forstår at bokstavene representerer lyder som i ordnet og systematisk rekkefølge blir trukket sammen til ord. Ord leses ved hjelp av fonologiske holdepunkter. I begynnelsen identifiserer gjerne barnet lyder som er først og sist i ord.

Kontrollert ordgjenkjenning

På det tredje nivået i leseutviklingen mestrer elevene å avkode ord nøyaktig. De leser ordene fonologisk lyd-for-lyd. Når ord blir lest flere ganger, øker sikkerheten og farten i ordavkodingen.

Automatisk ordgjenkjenning

På dette nivået er avkodingen automatisert. Barna kjenner igjen ordene umiddelbart. Dette kalles ortografisk lesing. Ordavkodingen er nå automatisert og krever ikke lenger oppmerksomhet. Når barna kjenner igjen ord automatisk, kan de bruke fonologisk og ortografisk lesestrategi om hverandre.

Strategisk lesing

Elevene utvikler gode strategier for å forstå det de leser. De bruker nå lesing mer og mer for å skaffe seg kunnskap og informasjon.

Avansert lesing

På dette nivået benytter leseren seg av høyt utviklede forståelsesstrategier, reflekterer over teksten og kan sammenlikne innholdet i ulike tekster. Leseferdighet fortsetter å utvikle seg gjennom hele livet hvis den blir brukt, utfordret og jobbet med.

3.0. Kartlegging av leseferdigheter

Følgende kartleggingsverktøy kan benyttes i skolene:

For pedagog	For spesialpedagog/pedagog
Carlsten leseprøver	Ordkjedetesten
K. Johnsen rettskrivingsprøver	Språk 6-16
Udir lesekartlegging	Arbeidsprøven
Aski Raski	Logos (sertifisert testleder)
Nasjonale prøver i lesing og skriving	Carlsten individualprøver
Kartleggeren.no	Kartleggeren.no

Normene for funksjonell lesehastighet:

Stillelesing

Klasse	Lesehastighet	Leseforståelse - bekymring
3. klasse	25 – 50 ord. pr. min.	Mer enn 25% feil
4. klasse	Minimum 50 ord. pr. min.	Mer enn 20% feil
5. klasse	Minimum 70 ord. pr. min.	Mer enn 15% feil
6. klasse	Minimum 80 ord pr. min.	Mer enn 15% feil

7. klasse	Minimum 100 ord pr. min.	Mer enn 15% feil
8. – 10. klasse	Minimum 100 ord. pr. min.	Mer enn 15% feil

Når kartlegging er gjort, og skolen oppdager at eleven henger etter i lesingen skal det settes i gang tiltak. Kartlegging gjøres for å avdekke leseferdigheter og tilpasse leseopplæringen best mulig. Tiltak settes i gang ved behov etter endt kartlegging. Tiltakene må minst vare 3-4 måneder før man gjør en ny kartlegging av ferdighetene, og de skal kontinuerlig evalueres og justeres etter behov.

4.0. Organiserte støttetiltak

Tilpasset opplæring: Organisering i klasserommet

- Lesetrening 20-30 minutter hver dag over et lengre tidsrom
- Intensive lesekurs, trinnvis eller på tvers av trinn.
- Forebyggende tiltak rettet mot 1-4 klassetrinn. Det er et målrettet støttetilbud over kortere eller lengre tid, gitt i liten gruppe (maks 4) for «utvalgte» elever. Hovedhensikten er det samme som for alle elever; en sikker lesestart og en positiv utvikling.
- Teknisk lesetrening med bruk av Aski Raski og/eller Tempolex. Flere ganger ukentlig, både hjemme og på skolen
- Generelle lesestimuleringstiltak, f.eks. lesekampanje.

4.1. Lesestrategier

Lesestrategier kan enkelt beskrives som tiltak for å fremme leseforståelse. Strategiene kan deles inn i tre faser: Før, under og etter lesing. Utdanningsdirektoratet anbefaler følgende strategier:

Før lesing:

- **Aktivisere forkunnskaper:** Hente fram tidligere erfaringer og kunnskaper: «Hva vet dere om...», «når gjorde du sist...», osv.
- **Praktisk arbeid i førlesefasen:** Innstille oppmerksomheten på lesingen ved først å gjøre noe praktisk for så å lese om det i teksten etterpå
- **Bevisstgjøre målet med lesingen:** Hvorfor skal eleven lese denne teksten?
- **Foregripe:** Forsøke å forutse hva teksten handler om for å få en førforståelse av innholdet
- **Se på illustrasjoner:** For å skape førforståelse av teksten
- **Se på overskrifter, innledning og tekststruktur:** For å skape førforståelse av teksten
- **Samtale om teksten:** For å innstille eleven på lesingen
- **Fokusere på ord, begreper og språklige virkemidler:** For å lette lesingen og lettere lese med flyt
- **VØSL-skjema:** for å strukturere leseprosessen

Vet	Ønsker å finne ut	Slik vil jeg arbeide	Lærte

Lesing:

- **Oversiktslesing (skimming)/informasjonslesing (scanning)/nærlesing:**
Velge leseteknikk tilpasset formålet med lesingen

- **Notere:** Ta notater fra lesingen (nøkkelord, nøkkelsetninger)
- **Tankekart:** Tegne mens man leser
- **Lesestopp:** Stoppe opp underveis for å sjekke forståelsen. Spørre seg selv «gir dette mening?»»
- **Stille spørsmål til lesingen:** For å finne informasjon, tolke og reflektere. Spørsmål kan være «hvem, hva, hvordan, hvorfor?»»
- **Markere viktige eller vanskelige steder i teksten:** Streke under eller bruke markeringspenn
- **Gå tilbake og lese vanskelige ord:** Stoppe opp og gå tilbake i teksten for ikke å miste forståelsen
- **Logg:** Frilogg der eleven skriver ned personlige reaksjoner underveis, evt. i kombinasjon med igangsettere, eller logg der leser skriver ned sitater eller viktige element ved handling, personer, osv.

Etter lesing

- **Finne sammenhenger:** Relatere innholdet i teksten til egne kunnskaper, ferdigheter og opplevelser
- **Igangsettere:** Eleven kan skrive ferdig setninger som læreren gir dem starten på. Eksempler: Hunder kan.... Hunder er... Dette minner meg om... Jeg kan noe om dette... Jeg husker når... Jeg vet om noe som likner på dette... Jeg har opplevd noe som... Sånn følte jeg det der og da... Hvis dette var meg, ville jeg...
- **Biodikt:** Personskjema for å få fram flere sider ved en litterær person: Navn, kjønn, alder.... Tre karaktertrekk... Setter pris på... Liker ikke... Pleier å... Savner... Ønsker... Er i konflikt med... Osv.
- **Nøkkelsetninger:** Trekke ut viktige setninger fra teksten

- **Vennediagram:** Notere likheter og forskjeller i et diagram med to kolonner for å sammenligne personer, ting eller hendelser
- **Oppsummere:** Formulere hovedpoeng, sentrale innholdselement
- **Refleksjon:** Uttrykke egne tanker og meninger om det som er lest
- **Bearbeide og formidle:** Arbeide videre med tekstens innhold, for eksempel ved å dramatisere eller overføre til en annen sjanger/medium
- **Vurdering av teksten:** Hvilken del av teksten likte du best, og hvorfor? Hva mener du var det viktigste ved teksten? Hva var problematisk med denne teksten? Lærte du noe nytt av teksten?
- **Vurdering av egen leseprosess:** Fulle ut egenvurderingsskjema

5.0. Dysleksi/spesifikke lese- og skrivevansker

5.1 Dysleksi

Dysleksi betegnes som «vedvarende forstyrrelse i kodingen av skriftspråket, forårsaket av en svikt på det fonologiske området» (Høien og Lundberg, 2001).

Personer med dysleksi har fonologiske vansker. Det innebærer at de strever med å oppfatte og skille språklydene fra hverandre. Det gir problemer med oppgaver som fokuserer på «lydsiden» ved ord (eks. rim, klappe stavelser)

Noen kjennetegn ved vansken:

- oppfatte, huske og bearbeide språklyder
- huske hvilke lyder som tilhører bokstavene
- lytte ut lyder i ord
- trekke lyder sammen til ord
- stave ord riktig

I skolen vil denne fonologiske svikten gi følgende vansker:

- dårlig utviklet fonemisk bevissthet
- vansker med bokstavinnlæringen
- vansker med å lese ved hjelp av lydmetoden
- man blir stående på det fonologisk-alfabetiske stadiet i leseutviklingen
- lesingen er preget av hyppige feil lesinger og lavt lesetempo

Mange barn kan ha tilleggsvansker som det å sette ord på tanker og ideer, uklar og lite distinkt tale, forveksling av ord som ligger nær hverandre fonologisk, vanskelig med å uttale fonologisk kompliserte ord, vansker med å hente frem navnet på kjente gjenstander.

Andelen dyslektikere ligger på ca. 5% av befolkningen. Dysleksi er en spesifikk og vedvarende vanske.

Elever med dysleksi har rett til å:

- Vise sin kompetanse muntlig i fag
- Få deler av prøver muntlig
- Bruke lydfil
- Få utvidet tid på prøver
- Få fritak for skriftlig vurdering i norsk sidemål
- Bruke programmer for lese- og skrivestøtte i alle undervisning og på prøver og eksamen
- Bruke en time ekstra på eksamen
- Få tekstoppdater opplest på eksamen

5.2. Skolens ansvar

Alle elever har krav på tilpasset opplæring jfr. § 1.3 i Opplæringsloven. Det er skolen og lærerne som har ansvaret for å tilpasse opplæringen for eleven. Lærerne må sette seg inn i hvordan de ulike IKT verktøyene fungerer. Skoleeier og/eller rektor må derfor legge til rette for opplæring til lærerne hvis det er behov for det. Det gjelder særlig datahjelpemidler fra f.eks. Lingit eller CD-ord. Det er også skolens ansvar å skaffe eleven tilgang til fagbøker digitalt eller som lydbøker, eventuelt tilgang til å benytte Smartboka eller Brettboka. Det fordrer at lærerne også setter seg inn i bruken av disse.

6.0. Rutinebeskrivelser

6.1 Skolens rutiner – kartleggings- og tiltaksfasen

Hva skal skolene gjøre:	Hvem:	Når:
1. og 2. trinn: Kartlegge og følge med på leseutviklingen for å oppdage elever i risikoområdet. Identifisere vansker og kontinuerlig oppfølging.	Kontaktlærer	1. trinn: Være oppmerksom på elevens førleseferdigheter og språkforståelse. 2. trinn: Kartlegging av leseutvikling høst og vår.
Ved bekymring/ elever i risikoområdet: Drøft med		

<p>team/spesialpedagogisk rådgiver og foresatte. Be foresatte undersøke syn og hørsel.</p> <p><u>Sett inn tiltak:</u> Utarbeide en skriftlig leseutviklingsplan sammen med teamet, som kontinuerlig evalueres og justeres.</p> <p>(Jf. §1-3 Tidlig innsats 1. – 4. trinn)</p>	<p>Kontaktlærer</p>	<p>Tiltak settes i gang etter avtale med foreldre/foresatte/elev.</p>
<p>3. og 4. trinn:</p> <p>Kartlegge og følge med på leseutviklingen for å oppdage elever i risikoområdet.</p> <p>Identifisere vansker og kontinuerlig oppfølging.</p>	<p>Kontaktlærer</p>	<p>Høst og vår på 3. og 4. trinn.</p>
<p>Ved bekymring/ elever i risikoområdet:</p> <p>Drøft med team/spesialpedagogisk rådgiver og foresatte. Be foresatte undersøke syn og hørsel.</p> <p><u>Sett inn tiltak:</u> Utarbeide en skriftlig leseutviklingsplan sammen med teamet, som</p>	<p>Kontaktlærer</p>	<p>Tiltak settes i gang etter avtale med foreldre/foresatte/elev.</p>

<p>kontinuerlig evalueres og justeres.</p> <p>(Jf. §1-3 Tidlig innsats 1. – 4. trinn)</p>		
<p>Tiltaksperioden:</p> <p>Hvis eleven ikke oppnår ønsket lese - og skriveutvikling under tiltaksperioden bør eleven utredes videre for å vurdere om vanskene kan henge sammen med spesifikke lese- og skrivevansker/dysleksi.</p>	<p>Kontaktlærer sammen med spesialpedagogisk rådgiver/spesialpedagog</p> <p>Rektor</p>	<p>Straks etter tiltaksperioden er over.</p>
<p>Etter tiltaksperioden:</p> <p>Drøfte med spesialpedagogisk rådgiver/spesialpedagog ved skolen og/eller PP-tjenesten ved usikkerhet omkring videre arbeid for elevens lese- og skriveutvikling</p> <p>På bakgrunn av vurderingen videreføres tiltak innenfor ordinær undervisning eller behov for spesialundervisning</p>	<p>Kontaktlærer sammen med spesialpedagogisk rådgiver/spesialpedagog</p> <p>Rektor</p>	<p>Etter tiltaksperioden, og så tidlig som mulig i slutten av 3. eller i løpet av 4. trinn.</p>

<p>Fra og med 5. og 7. trinn:</p> <p>Kartlegge og følge med på leseutviklingen for å oppdage elever i risikoområdet.</p> <p>Identifisere vansker og kontinuerlig oppfølging.</p>	<p>Kontaktlærer</p>	<p>Høst og vår på 5.- 6. og 7. trinn</p>
<p>Ved bekymring/ elever i risikoområdet:</p> <p>Drøft med team/spesialpedagogisk rådgiver og foresatte. Be foresatte undersøke syn og hørsel.</p> <p><u>Sett inn tiltak:</u> Utarbeide en skriftlig leseutviklingsplan sammen med teamet, som kontinuerlig evalueres og justeres.</p>	<p>Kontaktlærer</p>	<p>Tiltak settes i gang etter avtale med foreldre/foresatte/elev.</p>
<p>Tiltaksperioden:</p> <p>Hvis eleven ikke oppnår ønsket lese - og skriveutvikling under tiltaksperioden bør eleven utredes videre for å vurdere om vanskene kan henge</p>	<p>Kontaktlærer sammen med spesialpedagogisk rådgiver/spesialpedagog</p> <p>Rektor</p>	<p>Straks etter tiltaksperioden er over.</p>

sammen med spesifikke lese- og skrivevansker/dysleksi.		
<p>Etter tiltaksperioden:</p> <p>Drøfte med spesialpedagogisk rådgiver/spesialpedagog ved skolen og/eller PP-tjenesten ved usikkerhet omkring videre arbeid for elevens lese- og skriveutvikling</p> <p>På bakgrunn av vurderingen videreføres tiltak innenfor ordinær undervisning eller behov for spesialundervisning</p>	<p>Kontaktlærer sammen med spesialpedagogisk rådgiver/spesialpedagog</p> <p>Rektor</p>	Etter tiltaksperioden

6.2 Tiltak ved dysleksidiagnose

Hva skal skolene gjøre:	Hvem:	Når:
Søke hjelpemiddelsentralen om hjelpemidler fra NAV (PC/Ipad og	Foresatte med hjelp fra skolen, ved rektor eller spesialpedagogisk rådgiver	Etter at eleven og foresatte har fått informasjon om diagnosen

kompensatoriske hjelpemidler). Se tilbake på punkt 4.0.- Organiserte støttetiltak		
Bestille lydbøker og/eller digitale lærebøker i samarbeid med kontaktlærer/ spesialpedagogisk rådgiver	Rektor	Etter at eleven og foresatte har fått informasjon om diagnosen
Bruke lydbøker og/eller digitale lærebøker	Kontaktlærer og spesialpedagog	I undervisning
Melde eleven inn i Statped/Norsk lyd. - og blindeskriftbibliotek (NBL)	Kontaktlærer Spesialpedagogisk rådgiver	Etter at eleven og foresatte har fått informasjon om diagnosen

6.3 PP-tjenestens rutiner:

Tiltak:	Hvem:
Skolen skal evaluere tiltak og effekten av tiltak/ lese- og skrivekurs før henvisning til PPT.	PP-rådgiver på bakgrunn av forespørsel fra skolene.
Gjennomføre utredning og avklare diagnose.	PP-rådgiver

Skrive rapport med anbefalinger om tiltak og rettigheter. Lage og informere om dysleksibekreftelse.	PP-rådgiver
Orienter skolen og foresatte om dysleksi.	PP-rådgiver
Veilede lærere ved behov.	PP-rådgiver

7.0. Plan for skole- og hjemssamarbeidet

Hjemmet er en viktig ressurs når det gjelder leseopplæringen. Et godt samarbeid er en forutsetning for at barn skal bli gode lesere.

Skolen skal allerede på første trinn oppfordre foresatte til engasjement og medvirkning i barnets leseopplæring. På mellom- og ungdomstrinn bør foreldrene få god informasjon om skolens arbeid med strategier, leseforståelse og organisering av læringen (f.eks. lesekurs etc.)

8.0 Kildehenvisninger

- Språkstimulering og lese/skriveopplæring i barnehager og skoler i Vågan kommune 2008-2011
- Dysleksi Norge, fagressurs
- Lesinger, Lesesenteret – hefte
- Spesialpedagogisk leseopplæring – en veileder. Oddhild Godøy og May Britt Monsrud, Statped 2011
- Udir: Overordnet del
- Udir: Læreplan LK20
- Udir: Rammeverket for lærernes PfdK
- Stortingsmelding 6: Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og sfo.
- St. melding 21. Tidlig innsats og kvalitet i skolen
- Bilder: www.udir.no